

N:o 13.

Ank. till Riksd. kansli den 10 maj 1892, kl. 2 e. m.

*Första Kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande n:o 6,
angående skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om
utfärdande af en särskild ordningsstadga för hafsfisket
vid rikets westkust.*

I fråga om hafsfiske innehåller fiskeristadgan den 29 juni 1852 efter dess nu gällande lydelse föreskrifter: — i §§ 1—10 om rättigheten till fiske; — i §§ 18 och 33 angående förbud mot fiskens störande genom skott eller annat buller; — i §§ 19 och 34 angående skydd för fiskeredskap; i §§ 20 och 35 angående förbud mot fiskevattens skadande; — i § 21 angående ordning vid idkande af samfäldt fiske; — i §§ 23 och 38 angående hummer- och ostronfiske; — och i §§ 27 och 40 angående anläggande af sillsalteri och trankokeri; hvarjemte åtskilliga andra lagrum innefatta ansvarsbestämmelser.

§ 22 i samma stadga lyder i nedannämnda delar sålunda:

»Dessutom skall, då någon rättsegande det begär eller Konungens befallningshafvande så nödigt aktar, för hvarje ort bestämmas:

a) under hvilka delar af året, med hänsigt till det ena eller andra fiskslagets lektid, fisket efter samma fiskslag bör inställas;

b) det sätt, hvarpå fiske under tillåten tid bör ske, så ock med hvad redskap, och huru denna, med iakttagande af hvad här ofvan i allmänhet stadgats, bör vara beskaffad till storlek, maskor eller sammansättning i öfrigt;

c) hvad eljest till fiskets bevarande och upphjelpande kan tjena, såsom bortskaffande af uppgrundningar i vattendragen och andra hinder för fiskens gång;

De bestämmelser, som sagda äro, skola på det sättet tillvägbringas, att Konungens befallningshafvande, hvar i sitt län, å lämpliga

tider och ställen hålla sammanträden, hvartill kallas delegarne i fiskevattnet, jemte kronoombud, om kronan eger del deri, kronans arrendatorer och de fiskelag, som derstädes idka fiske; att de sålunda kallade, som komma tillstädes, yttra sig i ämnet; och att det, hvarom de flesta sig förena, anses för de fiskandes öfverenskommelse.

Sådan öfverenskommelse, hvilken jemväl bör bestämma påföljd för öfverträdelse deraf till högst 50 riksdalers böter, jemte förlust af redskap och fångst, skall derefter pröfvas af Konungens befallningshafvande och, der den ändamålsenlig är, stadfästas. Finner Konungens befallningshafvande öfverenskommelsen ej ändamålsenlig eller kan den ej träffas, meddele Konungens befallningshafvande då förordnande i ämnet genom utslag, hvaröfver klagan må föras.» — — — — —
— — — — —

Herr A. V. *Ljungman* har uti en inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 197, föreslagit, att Andra Kammaren ville för sin del besluta, att Riksdagen måtte i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om upphäfvande af §§ 23, 27, 38 och 40 af fiskeristadgan samt om utfärdande i samband dermed af en särskild, efter föregången saklig utredning och fiskeriidkarnes hörande, utarbetad fiskestadga för hafs fisket vid rikets vestkust.

Andra Kammarens tredje tillfälliga utskott har uti utlåtande n:o 6 (i samlingen n:o 18) hemstält,

att Andra Kammaren ville på det sätt bifalla herr *Ljungmans* motion n:o 197, att Kammaren för sin del beslutar att Riksdagen måtte i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om utfärdande efter fiskeriidkarnes hörande af en särskild ordningsstadga för hafs fisket vid rikets vestkust.

Sedan Andra Kammaren bifallit berörda hemställan, har jemlikt 63 § 3 mom. riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvits Första Kammaren, som hänvisat ärendet till sitt andra tillfälliga utskott.

Motionen afser således, att alla föreskrifter, hvilka erfordras för hafsfisket vid rikets westkust, skola sammanfattas i en särskild författning; hvaremot Andra Kammarens beslut endast afser att genom Kongl. Maj:ts åtgärd erhålla för hafsfisket vid westkusten hufvudsakligen sådana föreskrifter, som enligt § 22 fiskeristadgan kunna af länsstyrelsen meddelas. Motionen har således endast delvis af Andra Kammarerna bifallits. I den del, hvarom nu kan anses vara fråga, yttrar motionären:

»För hafsfisket vid rikets westkust och i all synnerhet för »det yppade ymniga sillfisket» derstädes är emellertid nödigt att nu, liksom under föregående århundraden, jemte den allmänna fiskeristadgan erhålla *en egen särskild fiskeristadga* för sig, hvilken kan lända till efterrättelse med hänsyn till de talrika egendomliga förhållanden, som i synnerhet sistnämnda fiske erbjuder. Under senast förra århundradet utfärdades för hafsfisket vid rikets westkust sådana särskilda stadgar och reglementen åren 1766 och 1774, hvarförutom kongl. komitéer för dylika stadgars utarbetande tillförordnades åren 1773 och 1788.

Att den för ifrågakvarande fiske behöfliga speciella lagstiftningen icke står att vinna genom den befintliga fiskeriadминистраtionens försorg är tydligt nog genom det lindrigast sagdt orimliga förslag till sådan lagstiftning för bohuslänska sillfisket, som den 11 januari 1890 afgafs till Konungens befallningshafvande i Göteborg af tillsyningsmannen vid Göteborgs och Bohus läns hafsfisken (Bih. till Riksd. prot. 1892. 1 saml. 2 afd. 2 band. 29 häft., sid. 3—13. Bohuslänsk fiskeritidskrift, 1890, sid. 140—147), hvarför en hemställan till Kongl. Maj:t om de för ändamålets vinnande nödiga åtgärdernas vidtagande äfven torde vara behöflig.

De §§ i nu gällande allmänna fiskeristadga, som på grund af deras blott westkustens fiskerinäring afseende innehåll böra utsöndras från den allmänna fiskeristadgan och öfverflyttas till den särskilda specialstadgan för allenast hafsfisket vid rikets westkust, äro §§ 23, 27, 38 och 40, hvarförutom vid en sådan specialstadgas utarbetande naturligen hänsyn måste tagas dertill, att äfven åtskilliga bestämmelser i den allmänna stadgan varda nödigt förbättrade eller med hänvisning till den här föreslagna särskilda stadgan försedda.»

Andra Kammarens tredje tillfälliga utskott, som fann motionen i hvad den afsåge §§ 23, 27, 38 och 40 i fiskeristadgan icke böra vinna Riksdagens bifall, ansåg äfven, att behof ej förefunnes af en särskild fiskeristadga för hafsfisket vid rikets westkust, utan att det fast mer för allmänheten vore beqvämare, om det endast funnes en för så väl hafssom insjöfisket gällande gemensam allmän fiskeristadga och om endast

de nu för vestkusten med anledning af det befintliga rika sillfisket erforderliga ordningsföreskrifterna samlades i en speciel ordningsstadga. Härvid anförde utskottet vidare:

»Af den ofvan meddelade lydelsen af vissa delar af § 22 i 1852 års allmänna fiskeristadga framgår, att länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus län och Hallands län, hvar för sitt område, ega, derest de så för godt finna, att efter fiskeriidkarnes i länen hörande utfärda bestämmelser rörande det sätt, hvarpå fisket bör ske. Bekant är ock, att länsstyrelsen i det förra af de båda länen vidtagit åtgärder i detta syfte och att förslag till sådan ordningsstadga redan i mer än två år varit hvilande hos densamma. Onekligen tala dock åtskilliga, enligt utskottets åsigt, mycket kraftiga skäl mot ett sådant förfaringssätt för åstadkommande af en ordningsstadga för vestkustens hafsfiske, och utskottet anför den nämnda länsstyrelsens åtgärder i detta afseende hufvudsakligast för att påvisa, att behovet af en sådan ordningsstadga gjort sig gällande inom det åt nämnda styrelses vård anförtrödda länet.

§ 22 är uppenbarligen affattad med tanke på insjöfisket, der i allmänhet bestämda fiskeriegare finnas och der länsstyrelsen lätt kan träda i förbindelse med dessa. Som bekant är deremot vestkustens sillfiske sådant, att man endast undantagsvis kan tala om fiskerätt och fiskeriegare och att den viktigaste delen af nämnda fiske är öppet för hvar och en af rikets inbyggare. Redan derutaf uppstå vissa svårigheter vid tillämpningen af den 22:dra paragrafen. Än skarpare framstå betänkligheterna mot detta tillvägagående, om man besinnar att detta hafsfiske försiggår i en så ojemförligt större skala än de vanliga insjöfiskena, att de bötesbelopp och andra straffbestämmelser, som enligt 1852 års stadga kunna af länsstyrelsen utfästas i af densamma utfärdade bestämmelser, äro allt annat än lämpliga och såsom otillräckliga ej skulle kunna åstadkomma med dem åsyftad verkan.

Vestkustens hafsfiske och särskildt dess sillfiske representera så stora ekonomiska intressen, att det med allt fog kan ifrågasättas, om det vore lämpligt att en länsstyrelse med den jemförelsevis knapphändiga utredning, som af den kan åvägabringas, så djupt finge ingripa i desamma, som fallet skulle vara, om en särskild stadga för hafsfisken skulle af den utarbetas och utfärdas. Önskligt vore ock att likartade bestämmelser i detta afseende blefve gällande för alla vestkustens län, såsom i den stora sillfångsten intresserade. På dessa och än flere grunder, som skulle kunna anföras, anser utskottet att, om en ordningsstadga för hafsfiskena och särskildt för det nu för handen varande rika sillfisket skulle utarbetas, det ej bör ske genom de särskilda länssty-

relserna, utan genom Kongl. Maj:t, som lättare kan förfoga öfver tillräckligt sakkunnig utredning och som eger i sin magt att bättre lämpa föreskrifterna efter förhållandenas kraf, än 1852 års stadga medger länsstyrelserna.»

Första Kammarens andra tillfälliga utskott delar väl icke medkammarens tillfälliga utskotts misstro till länsstyrelsernas i Hallands samt Göteborgs och Bohus län förmåga att meddela lämpliga föreskrifter i förevarande afseende, för så vidt meddelandet af dessa föreskrifter kan falla inom länsstyrelsernas befogenhet, men anser hvad i öfrigt blifvit anfördt ådagalägga, att, derest för hafs fisket vid rikets vestkust erfordras bestämmelser utöfver hvad fiskeristadgan innehåller, sådana bestämmelser skulle lämpligare och med utsättande af mer verkande påföljd kunna utfärdas af Kongl. Maj:t. Härvid må äfven erinras, att i det af utsedda komiterade den 3 mars 1883 afgifna förslaget till ny fiskeristadga i § 24 intagits den föreskrift, att der för viss ort särskilda bestämmelser erfordras angående sådant fiske, hvilket är öppet för alla rikets inbyggare, Kongl. Maj:ts befallningshafvande eller fiskeristyrelsen har att derom göra framställning hos Kongl. Maj:t.

I en sådan ordningsstadga, som de lokala myndigheterna synas hafva funnit erforderlig, borde, bland annat, beträffande sillfisket inrymmas stadganden för ordnande af förhållandena mellan de fiskande och strandegarne samt mellan de fiskande inbördes och särskildt mellan dem, hvilka fiska med olika redskap (sättgarn och skilda slag af vadredskap). Att bestämda och tydliga föreskrifter härutinnan skulle lända till båtnad för de näringsidkande samt lätta uppgiften för ordningens upprätthållare, torde icke kunna betviflas.

Utskottet hemställer alltså,

att Första Kammaren måtte biträda Andra Kammarens beslut.

Stockholm den 10 maj 1892.

På utskottets vägnar:

ROBERT DICKSON.

Herr Ölander har begärt få antecknadt, att han icke öfvervarit ärendets behandling inom utskottet.